

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

oproti současnému stavu. Tato stavba byla kolem roku 1668 nahrazena barokním kostelem, přestavěným v letech 1780–1786. Kolem kostela se rozkládal původní městský, tzv. Přední hřbitov. Jeho zrušení je kladeno již na počátek 18. století (Hlavinka – Noháč 1926, 60) či do roku 1784 (Novák 1967, 8). Tehdy vznikl nový hřbitov vedle panského dvoru, na kterém byla v letech 1720–1722 postavena kaple sv. Kříže.

František Kostrouch

Literatura

- Hlavinka, Noháč 1926: Hodonský okres. *Vlastivěda moravská*, sv. 44. Brno.
- Klanica, Z. 1974: Mladohradištní pohřebiště v Hodoníně (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 1973, 74.
- Kostrouch, F. 2006a: *Hodonín, Masarykovo náměstí – ul. Jánošíkova*. Předběžná náleзовá zpráva o záchranném archeologickém výzkumu při stavbě vodovodu na Masarykovo náměstí. Archiv MM Hodonín A-2660.
- Kostrouch, F. 2006b: *Hodonín, ul. Bratislavská, p.p.č. 3540*. Náleзовá zpráva o záchranném archeologickém výzkumu při stavbě kanalizace ke kulturnímu domu EHO. Archiv MM Hodonín A-2678.
- Kostrouch, F. v tisku: Nové archeologické nálezy v Hodoníně. *Muzejní občasník Masarykova muzea v Hodoníně*.
- Novák, V. 1967: Kolik bylo v Hodoníně hřbitovů? Zrnka a zrníčka z dob dávných i nedávných. *Kulturní kalendář města Hodonína*, březen 1967, 8.

Resumé

Hodonín (Bez. Hodonín). Bratislavská Strasse, Parzelle Nr. 3540. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Masarykovo Platz. Mittelalter, Neuzeit. Stadt, Friedhof. Rettungsgrabung.

HOSTĚRADICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce. Středověk, novověk (15.–16. století). Středověká vesnice. Záchranný výzkum.

V listopadu 2006 byly sledovány trasy kanalizace a stavby mostu v rámci rekonstrukce průtahu obcí Hostěradice. Sledované území s nálezy se na ZM ČR 34-11-14 v měřítku 1 : 10 000 nachází v okolí bodu 356 mm od západní sekční čáry a 301 mm od jižní sekční čáry. V profilech kanalizace se na jihovýchodním okraji historického jádra obce podařilo zachytit 5 zahloubených objektů, které můžeme podle sporadických nálezu datovat do průběhu 15. a 16. století.

Zdeněk Čížmár

Resumé

Hostěradice (Bez. Znojmo). Spätmittelalter (15. Jh.), Neuzeit (16. Jh.). Mittelelterliches Dorf. Rettungsgrabung.

HRANICE (okr. Přerov)

Masarykovo náměstí. Vrcholný středověk. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Ve dnech 22.3. až 24.7.2006 proběhl záchranný výzkum na ploše Masarykova náměstí v Hranicích na Moravě. Identifikace lokality je možná na mapovém listu ZM ČR (M 1 : 10 000) číslo 25-12-22: Z : 12 – J : 123; Z : 19 – J : 125; Z : 20 – J : 118; Z : 11 – J : 108. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Výzkum byl zapříčiněn stavební akcí „Regenerace historického jádra města Hranice“, která zahrnovala novou úpravu povrchu náměstí, včetně nového dláždění, výměny staré kanalizace a také odvlhčení domů obklopujících obvod náměstí. Výzkum se soustředil především na dokumentaci a vzorkování profilů výkopů kanalizace a sanačních výkopů u domů. Trasa nové hloubené kanalizace byla také prozkoumána za pomoci sond 1–4. Podloží na Masarykově náměstí je tvořeno jíly žluté a šedé barvy. Na povrchu náměstí se nachází recentní vrstvy do mocnosti 0,60 metru, pod nimiž leží dvě novověké vrstvy dláždění z valounů. Pod nimi se objevují jílovité vrstvy z období vrcholného středověku. Ze zajímavých sídlištních vrstev stojí za zmínku vrstva 0175, obsahující velké množství dřeva (odštěpky, třísky, proutí aj.), a vrstva 0169, 0170, obsahující velké množství zlomků mazanice, které lze patrně interpretovat jako stopu po planýřce dřevohlinitých staveb. Pozoruhodný je náleží novověkého vodovodního potrubí postaveného ze dřevěných trubek. Podobné potrubí bylo zkoumáno také v roce 1994 v Radniční ulici (Večeřa 2004). Rovněž náleží sklepních prostor na ploše náměstí byl překvapující, protože při odstranění recentních vrstev nebylo zjištěno žádné základové zdívo nadzemní konstrukce. Sklepni prostory byly zbudované z kamene na maltu a tvoří je dvě obdélné místnosti, které jsou spolu spojené. Vstupní otvory do obou místností tvoří šachty z plochy náměstí. Oba vstupy byly v druhé polovině 20. století zabetonovány.

Zámek. Vrcholný středověk. Novověk. Zámek. Záchranný výzkum.

Na podzim roku 2006 byly zahájeny stavební úpravy zámeckých sklepů a jejich přeměna na klubové zařízení. Identifikace lokality je možná na mapovém listu ZM ČR (M 1 : 10 000) číslo 25-12-22: Z : 12 – J : 147; Z : 13 – J : 142; Z : 14 – J : 147; Z : 14 – J : 142. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Zámecké sklepy se nacházejí v místě předhradí, které vzniklo při perněstejské přestavbě hradu. Původně čtyři sklepy jsou situovány v jednotrakovém uspořádání podél jižního okraje ostrožny a přiléhají ke kamenné hradbě. Tři sklepy jsou zachovány dodnes a jsou zaklenuty valenou klenbou, podobně jako čtvrtý, nejzápadnější položený sklep, který byl zničen v minulosti. Dále byl prozkoumán solitérní sklep uprostřed plochy bývalého předhradí, který má stejnou orientaci jako ostatní sklepy a je s ostatními propojen chodbou. V roce 2006 se stavební práce soustředily na statické zpevnění zdíva sklepů, na blízké hradby a bašty. Následně byla snížena úroveň podlah ve sklepení a také došlo k odstranění záspy ze zničeného sklepa. Podlahu sklepení v době výzkumu tvořila hnědá hlína s množstvím malých zlomků cihel a břid-